

Beste vrienden en vriendinnen

Ik mag u allen hartelijk welkom heten op deze nieuwjaarsontmoeting van beweging.net Limburg. Het is goed jullie allen terug te zien. Ik wil graag bijzonder verwelkomen onze nationale voorzitter Peter Wouters. Ook heet ik welkom aan onze oud-minister van Welzijn, Jo Vandeurzen, en aan de nieuwe Vlaamse minister van Welzijn, Wouter Beke. Welkom ook aan onze nieuw verkozen volksvertegenwoordigers, en aan jullie allen, voorzitters, secretarissen, coördinatoren, stafmedewerkers, begeleiders en logistieke medewerkers.

Voor de zoveelste keer al mag ik u met Nieuwjaar toespreken: eigenlijk weet ik niet goed wat jullie van mij verwachten. Minstens dat ik het niet te lang trek. Ik veronderstel immers dat jullie veel aan elkaar te vertellen hebben.

Toch wil ik u eerst eens vragen: hoe hebben jullie kerstmis beleefd?

Ik wil u zeggen, en misschien heeft het met mijn leeftijd te maken, dat ik in de kerstperiode wat vervuld was met heimwee en nostalgische gevoelens. Ik moest terugdenken aan een goede 50 jaren geleden. Ik was een aankomende tiener. Met vrienden reed ik van Bocholt door een sneeuwlandschap langs de oevers van de Zuid-Willemsvaart, midden in de nacht, ingeduffeld als Eskimo's, met splinternieuwe dikke wollen wanten (pas nieuw gekocht door ons ma op de sinterklaasmarkt in Bree), verstopt in de beschermhoesjes aan het stuur van onze fiets, naar de middernachtmis in de kapel van het College te Bree. Daar werden we enthousiast ontvangen door onze leerkrachten en mochten we een resem Nederlandstalige kerstliederen zingen, misschien op te nemen in de Vlaamse canon. We deden ons uiterste best, we waren fier en gelukkig. We waren een gemeenschap!

We misten de winteravonden van Bokrijk niet. We hoefden niet te schaatsen in Winterland. Dat deden we op de ondergelopen en bevroren weilanden. We werden niet verblind door de duizenden straat- en kerstlichten -elektriciteit was toen waarschijnlijk nog te duur. Er waren geen koopzondagen en van kerstcadeaus was nauwelijks sprake, uitgenomen een lekkere rumpraline en een beperkt centje voor onze spaarpot. Een Warmste Week was niet nodig omdat we het hele jaar warm met elkaar omgingen. Met andere woorden, Kerstmis was toen nog sober, eenvoudig en winters mooi. Wij -en dat is wat ik wil zeggen- waren niet alleen blij en trots dat we lang mochten opblijven, we keken op naar onze leerkrachten en zij naar ons, we waren blij en gelukkig want we vierden dat Christus geboren was, Hij die liefde en vrede uitdroeg en ons aanmoedigde in zijn voetsporen te treden. Dat was een boodschap die kon tellen, maar nu ogenschijnlijk niet meer benoemd wordt. Ik miste dat en dat stemt tot nadenken. Wat is er door de jaren van Kerstmis geworden?

Terzijde: vandaag is het Driekoningen: drie wijzen uit het oosten, Kaspar, Melchior en Balthazar, kwamen met geschenken naar de stal. Vreemde figuren -nu zouden we zeggen 'allochtonen'- die warm werden ontvangen. Niemand die ze terugstuurde en niemand die zeurde dat er een zwarte bij was. Gelukkig heette die niet Piet, want anders waren we vandaag nog niet thuis.

Tot daar Kerstmis!

Vandaag zijn we al enkele dagen ver in het nieuwe jaar 2020!

Gewoonlijk probeer ik dan even terug te kijken naar het vorige. Ik stel vast dat 2019 eindigde zoals 2018 eindigde: een ontslagnemende regering die ook nu een poging onderneemt om in het Guinness Book of Records te komen. Het heet nu wel een regering in lopende zaken en eerlijk, met het oog op de nieuw te vormen regering werd al wat heen en weer gelopen naar de koning. Nieuw is nu wel dat de informateurs intussen praten met het middenveld, zijnde klimatoloog Jean-Pascal Van Ypersele, de Hoge Raad voor Justitie en de VVSG. Ik vraag mij af of ze goed weten wat het middenveld is.

Het wordt wel tijd dat er een regering komt: ik maak mij zorgen over waar men het geld zal halen om de meer dan 11 miljard schuld te betalen, hoe men de klimaatopwarming zal aanpakken, enz. De angst voor nieuwe verkiezingen lijkt mij anders wel terecht, zeker als ik de resultaten van de opiniepeiling lees. Arm Limburg of wat?

2019 eindigde zoals elk jaar: de slimste mens werd gekroond (bijna een knappe Bocholtse seksuologe), de sportman en sportvrouw werden gekozen (jaja, Nina Derwael, een Truiense wereldgymnaste), The Voice en Belgium's Got Talent vielen in de prijzen (twee jonge Genkies, Ibe, zanger, intussen wereldster en pianist, componist Benjamin Ceyskens), het Salk-programma kreeg zoveel lof van de jury dat meteen Salk 2.0 werd opgestart. Jan Peumans (ook een Limburger) mocht tenslotte met zijn juryleden van Vrede op Aarde tientallen Awards uitreiken.

Ik vergeet wellicht nog een aantal highlights en verdienstelijke personen en gebeurtenissen, maar toch lijkt het mij dat we fier mogen zijn op Limburg en deze Limburgers.

Dat ligt een beetje anders als we luisteren naar de beleidsverklaringen van de Limburgse deputatie. Nadat nagenoeg alle 'mensmateries' naar Vlaanderen verhuisden –Limburg was toch DE provincie waarnaar gekeken werd als het om samenwerken en plannen ging op vlak van welzijn, cultuur, integratie-, blijven nu enkel de zogenaamde 'grondmateries' over. Zelfs het befaamde rode Limburgsymbool wordt naar de archieven gebracht en op de koop toe zitten we vanaf februari zonder gouverneur. Benieuwd hoeveel dagen men nodig zal hebben om een opvolger voor Herman Reynders aan te duiden.

Het provinciebestuur gaat de komende 5 jaren inzetten op vier domeinen: Limburg als metropool, de economische ontwikkeling versnellen, de ruimte in Limburg beheren en beheersen met het klimaat centraal, en Visit Limburg, Limburg de fiets- en toeristische trekpleister bij uitstek. Interessante domeinen maar wat we missen in deze beleidsdomeinen is de menselijke *touch*. Ja, op economisch vlak wordt Salk 2.0 strategisch uitgebouwd, doch we lezen nauwelijks iets over stimulansen in de sociale economie, tewerkstelling voor mensen met minder kansen op de arbeidsmarkt. De armoede blijft ook in Limburg stijgen, maar in de beleidsnota's komt amper eenmaal het woord armoede voor. Toerisme wordt sterk in de kijker gezet met Bokrijk als centraal punt. Over toerisme voor allen, zeg maar betaalbare vakanties en evenementen, geen woord! In het beleidsverhaal missen we toch de waarden waar Limburg om bekend staat: een warme, geborgen en verbindende samenleving!

Goede vrienden, 2019 was voor onze Beweging, ook hier in Limburg, de moeite waard.

Met fierheid en voldoening vermeld ik de oprichting van nieuwe Fietsbiebs, een bijna kosteloze uitleenpost voor jonge ouders die zich anders blauw betalen aan kinderfietsen op maat. Ik denk met fierheid terug aan de bedankjes die we samen uitdeelden aan de vele vrijwilligers in Limburg die aan de basis mensen verbinden. De Rerum Novarumviering in Beringen was aangrijpend met de getuigenis van atleet Marc Herremans en liet menig politicus zenuwachtig rondlopen met de speeches van Luc Van Gorp en ondergetekende.

Ik ben blij dat we met financiële input van universiteit, hogescholen en provincie het PEP-verhaal konden schrijven. Positive Education Psychology wil met de inzet van allochtone *high potentials* de kansen op hoger onderwijs voor allochtone jongeren vergroten, na Genk, in 2020 ook met de focus op Hasselt.

Onze zomeruniversiteit, drie namiddagen eind augustus, bood inspiratie, omdat we gerenommeerde sprekers hun verhaal lieten brengen over onze wereld van morgen.

Onze C-groepen, welzijn, wonen en intussen ook onderwijs, kennen succes en vormen een prima gesprekstafel om met beleidsmakers te overleggen.

Het past dan ook dat ik hier Carien en haar stafmedewerkers, maar ook jullie medewerkers bedank voor hun participatie aan ons netwerk.

Goede vrienden, op 20 december laatstleden werd ik plots verrast. Tijdens het avondprogramma Blokken hoorde ik Ben Crabbé de vraag stellen: “Wat kan je lenen in de fietsbieb, een initiatief van beweging.net?” Het antwoord lag voor de hand, maar even snel wist hij te melden dat niemand beweging.net kent. Zelf ondervind ik dat wel eens als ik mij moet voorstellen: “Zijt gij voorzitter van Limburg.net?”

In 2014 transformeerden we het ACW van koepel- tot netwerkorganisatie: we werden beweging.net, een netwerkorganisatie van 11 partnerorganisaties en enkele geassocieerde partners. Na een vijftal ‘pioniersjaren’ menen we dat we, samen met onze nationale instanties, met het oog op de toekomst een en ander moeten bijsturen. Daartoe worden in 2020 een tweetal processen opgezet:

Het eerste gaat erover dat beweging.net in staat moet worden gesteld haar doel als maatschappelijk leider te realiseren, waarmee haar partners in het middenveld, elk voor hun opdrachten, versterkt in hun krachten worden gesteld. We stellen een cocreatietraject voor dat mensen betreft en waarbij het de bedoeling is om gedachten te vormen en energie los te weken voor het realiseren van een gemeenschappelijke toekomstvisie. Minstens willen en moeten we strijdbaarder in beeld komen. Ook op de structuren zal dat zijn effect hebben. Verwacht wordt dat op de Algemene vergadering van juni 2020 de finale zal plaatsvinden.

Het tweede proces dat mogelijk ook zijn finale zal krijgen in juni 2020 is onze verhouding tot en onze omgang met het politieke speelveld. Op basis van de verkiezingsuitslagen van 2019 en met de congresbesluiten van 2004 in het achterhoofd willen we in functie van onze relatie met politieke spelers allerhande en in functie van een effectieve en gedragen strategie voor de toekomst onze politieke impact vergroten. Onmiskenbaar moeten we als middenveldbeweging de onafhankelijke en autonome schakel vormen tussen burger en overheid.

Met andere woorden, goede vrienden, we maken samen de toekomst -waar heb ik dat nog gehoord?

Om af te ronden, dames, heren, goede vrienden, wil ik kort mijn nieuwjaarwensen uitspreken.

Op de eerste plaats hoop ik dat jullie allen, jullie familie en vrienden, 2020 in goede gezondheid moogt doorbrengen, zorg voor een goede balans tussen werk en gezin, tussen inspanssen en genieten.

Leg uw GSM regelmatig aan de kant en probeer oog in oog mensen te ontmoeten, vooral zij die u nodig hebben. Luister naar hen, zorg voor hen. Laat ons elkaar opwarmen in plaats van de aarde. Blijf creatief en vernieuwend veranderen, ook al moeten we besparen.

Laten we vooral de dingen die we willen doen, goed doen, met of zonder geel hesje. Met als streefdoelen rechtvaardigheid, duurzaamheid en solidariteit.

Maar laten we mekaar vooral graag blijven zien, het hele jaar door!

Het ga u goed en gezondheid!

Rik Bloemen, Hasselt, 6 januari 2020